

Buitenlandsche Berigten.

TURKIJE.

Konstantinopel, 25 april. De Verhevene Porte heeft aan de vreemde gezantschappen kennis gegeven dat zij een besluit zoude uitvaardigen, waarbij het getuigenis-afleggen van Christenen, voor de Turksche regbanken, toegelaten wordt. Dit was het enige punt van ondergeschiktheid der positie van de Christenen in het Turksche rijk; het is dus eene groote en veelbeteekenende hervorming. Op last van Z. M. den Sultan, zal dit besluit verplichtend zijn voor Egypte en al de provinciën van het rijk.

Do voortgang voor Alexandrie en Caïro komt thans van Konstantinopel; men ziet dat men in het Westen ongelijk had, dat men de magt van Egypte, ten koste der Porte wilde verheffen. Het eenige middel tot ineensmelting der verschillende elementen van de groote Oostersche familie, is, het werk dier ineensmelting, dat door den voortgang onder de bescherming van sultan *Abdul Medjid* in gang is, te ondersteunen; het is te gelijker tijd het eenige middel om eenen krachtigen dijk op te werpen tegen het Noorden, en aan de bevolkingen van Turkije het genot te verzekeren harer nationaliteitsregten, die de Porte eerbiedigt, doch die anderen niet zouden eerbiedigen.

Behalve de afschaffing van opperste geneesheer, die slechts eene kostbare sinecure was, heeft er geene verandering in het ministerie plaats gehad. Eerlang zal men een ministerie van publiek onderwijs oprichten, waarvan de portefeuille aan *Kemal-Effendi* zal worden opgedragen.

Men meldt dat er spoedig eene bijeenkomst van al de gouverneurs der provinciën zal plaats hebben; zij zullen den eed doen en instructiën ontvangen voor de strenge invoering der vastgestelde hervormingen.

De Sultan heeft de oprigting bevolen van twee regementen artillerie te paard, van een regement kurassiers en van een corps sappeurs-pompiers.

Eergisteren heeft de Porte eene nota aan den Oostenrijkschen internuntius gezonden, waarin zij verklaart dat, daar het thans rustig is in de Oostenrijksche Saten, het interneren der uitgeweekene weldra een overbodige maatregel zal worden.

Het geheele Italiaansche legioen met zijnen bevelhebber, kolonel *Monti*, heeft zich den 13den april te Gallipoli, naar Cagliari in Sardinië, ingescheept. Daags vóór dit vertrek heeft men namens den Sultan, kleederen, linnengoed en schoenen uitgedeeld.

Omer-Pacha zal dezer dagen door Konstantinopel komen, om het bevel te gaan aanvaarden over de troepen die naar Bosnie gezonden worden. De wanordelikheden in die provinciën, uitsluitend het gevolg van de begeerte der Bosnische opperhoofden om hunne feudale regten te handhaven, zijn van geen ernstigen aard.

Het corps van Anatolië heeft bevel ontvangen tegen de opstandelingen van Kurdistan op te rukken.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 30 mei. In Boheme heerscht, bijzonder ten platten lande, een zoo volslagen gebrek aan muntspécien, zoo koperen als zilveren, dat de papieren 6 kruizer stukken in het verkeer weder half doorgescheurd en in betaling gegeven worden. Voor minder dan 3 kruizer is niets te koop, tenzij men voor de rest iets anders in betaling wil nemen. Ook uit andere deelen van de Oostenrijksche monarchie hoort men dezelfde klagen. Zelfs in Weenen wordt een bovenmatig agio voor het baar geld betaald.

— Vier Pruisische soldaten, die gewapend op het Zwitsersche grondgebied verschenen waren, zijn te Schaffhausen in verzekerde bewaring genomen, als represaille voor de 15 miliciens uit dit kanton, die dezer dagen door de Pruisen op het Badensche grondgebied, ontwapend en gevangen gezet zijn. Dit kan welligt aanleiding geven tot nieuwe geschillen met Zwitserland.

Berlijn, 30 mei. De commissie tot het uitbrengen van een rapport nopens de voorstellen der regering betreffende de herziening van het tarief van het tolverbond, heeft heden, onder het voorzitterschap des ministers van koophandel, industrie en openbare werken, hare eerste zitting gehouden. De minister opende de vergadering met eene reden, waarin hij de gronden uiteenzette, waarom de herziening van het tolltarief, reeds in 1848 voorgesteld, tot heden toe was verschoven. De gezigtspunten, van welke de regering tot bevordering van de stoffelijke belangen des lands uitgaat, zijn: uitbreiding der middelen van verkeer, en goedkoopte der levensmiddelen, alsmede arbeid. Voor het eerste zijn reeds omvattende maatregelen genomen; tot bevordering van de twee laatstgemelde punten, moeten de voorstellen dienen, welke ten opzichte van de herziening van het tarief van het tolverbond, door de regering gedaan worden. Deze voorstellen zijn o. a., om de inkomende regten op de no-dzakelijkste levensbehoeften, als granen, peulvruchten, boter, rijst en veeg, te verminderen; verder, om de inkomende regten op de ruwe fabriekstoffen, onder zekere bepalingen geheel af te schaffen, die op de linnen en katoenen garens te wijzigen, eindelijk de transitoregten en uitgaande regten te verminderen en de riviertollen op de conventio-

neele stroomen voor de helft van het nominaal bedrag te verminderen. Morgen zal de commissie weder eene zitting houden.

Berlijn, 31 mei. In zijne aanspraak van gisteren heeft de koning aan de vorsten gevraagd of zij, in weerwil der gevaren, welke de Unie bedreigen, aan dezelve willen vasthouden. Hij achtte die gevaren niet groot. De geruchten der reserves, door Hessen gemaakt, schijnen niet nauwkeurig te wezen.

In de gisteren avond gehouden conferentie der ministers sprak v. *Radowitz* in naam van den raad van bestuur en graaf *Brandenburg* voor het Pruisische kabinet. Hoewel de aanspraken dezer Heeren in vrij algemeene bewoordingen vervat waren, was het slot derzelve het voorstel, om de in Erfurt herziene constitutie aan te nemen. Dit voorstel was echter niet bepaald geformuleerd, hetgeen eigenlijk eerst heden avond zal geschieden. Een bepaald besluit is derhalve ook niet genomen. Men sprak ook van Frankfort en de instelling van het bewind der Unie. Doch ook niet bepaald. Alle geruchten derhalve, alsof men zich over de quaestie der regering van de Unie had verstaan, dat Pruisen de uitvoerigste voorstellen had gedaan, enz. zijn tot nu toe voorbarig. Wel schijnen de meeste staten, die tot de Unie behooren, geneigd om toe te treden; (Baden en Lippen-Schaumburg, met voorbehoud); omtrent Hessen-Kassel echter, heeft men een minder gunstig denkbeeld en zulks naar aanleiding van zijne vroegere handelwijze ten aanzien van den bondsstaat. Er schijnen onder de vorsten drie meeningen te bestaan. Sommigen, en onder deze onderscheiden zich Oldenburg en Coburg, verlangen de aanneming der constitutie, de instelling der regering van de Unie en dan het zenden van een gevolmagtigde naar Frankfort; dit is de rechterzijde. Anderen, en deze vormen de linkerzijde, willen eerst den afloop der onderhandelingen te Frankfort afwachten en daar de Unie doen goedkeuren. Hiertoe behooren Hessen-Kassel, welk ook Strelitz, Reuss en nog een kleiner staat. Eindelijk de derde partij of het centrum, wil de herziening, maar uitstel der organisatie van de Unie tot na den afloop der onderhandelingen te Frankfort.

Van eene goede zijde verneemt men echter, dat in de heden avond te houden conferentie van ministers, Pruisen op de aanneming van de constitutie zal aandringen, alsmede op de instelling van eene voortloopige regering der Unie, bestaande uit een minister van Binnen- en een van Buitenlandsche Zaken en koestert men de verwachting dat dit voorstel aangenomen zal worden.

Berlijn, 31 mei. (PER TELEGRAF.) In de conferentie die eergisteren werd gehouden, namen Baden en Lippe-Schaumburg het gestelde voorbehoud terug. Daarentegen behield Keur-Hessen zich voor, zich na de zamenstelling der definitieve Bonds-commissie te Frankfort, te verklaren.

Pruisen deed voorstellen ten aanzien der zamenstelling van het Vorsten-collegie en het ministerie der Unie. De aanwezigen namen de voorstel en ad referendum aan, en heden zullen zij daarover beraadslagen.

Omtrent de herziening van den Bond stelt Pruisen voor, de deelneming aan een congres, maar onder protest der gezamenlijke Unie, op den voet van het Pruisische protest van den 3den mei, en mede onder voorwaarde, dat er geene definitieve vorming van den wijderen Bond zal toegestaan worden, waarin de erkenning der Unie als lid van denzelve niet is opgenomen.

ENGELAND.

Londen, 31 mei. De regering heeft eene overeenkomst met de *Peninsular and Oriental Steamship-Company* aangegaan, tot den aanleg eener geregeld stoombootdienst tusschen Engeland en Australië; zij staat op het punt van in werking te treden.

— De laatste berigten uit Athene melden, dat de heer *Wyse* naar die hoofdstad teruggekeerd en het land rustig was.

— Met het stoomschip *Atlantic* zijn tijdingen van New-York, loopende tot 27 april, ontvangen.

— De *New-York Herald*, sprekende over het tusschen Engeland en de Vereenigde Staten gesloten tractaat nopens de Nicaragua-quaestie (waarvan het blad echter geene bijzonderheden mededeelt), zegt, dat het den grondslag legt tot eene geheele omwenteling in den wereldhandel en dat het de zaden strooit voor een wedstrijd ter zee, tusschen de Vereenigde Staten en Engeland, die alles zal te boven gaan, wat ooit van dien aard in de geschiedboeken is opgeteekend.

De *New-York Courier* deelt dienaangaande het volgende mede:

»Het tractaat bepaalt, dat Groot-Britannie niet zal mogen koloniseren, bezetten, noch versterken enig punt van Centraal Amerika of van de Mosquito-kust, noch er eenig regt van soevereiniteit uitoefenen. Groot-Britannie doet er afstand in van de aanwinsten van grondgebied, die het verkroegen had krachtens het protectoraat waaraan de Koning van Mosquito zich onderworpen heeft. Door dit tractaat wordt geheel Centraal-Amerika bevrjvd van de Britsche overheersching en het soort de Amerikaansche Unie door de banden van erkentelijkheid (?) en belang za-

men. Bij dit verdrag wordt de aanleg vastgesteld van een kanaal, dat den Atlantischen Oceaan met de Stille Zuidzee zal vereenigen; alle natiën zullen er gebruik van kunnen maken tegen betaling van een regt.

— De kanselier van de schatkamer heeft gisteren avond de voornemens van het bestuur omtrent de zegelregten blootgelegd. Het wilde die vermindering in het belang van de kleine landeigenaars, in verband met andere klassen, ten bedrage van £ 300,000, hetgeen met de vermindering van de regten op den gebakken steen, eene verlaging van belastingen van 750,000 £ uitmaakte.

— Zie hier den brief van den heer *Fondos* aan den heer *Wyse*, ten gevolge waarvan het geschil tusschen Griekenland en Groot-Britannie als vereffend is te beschouwen:

Athene, 27 april. De ondergeteekende, minister van Z. M. den Koning van Griekenland, naast zich te antwoorden op de nota, welke de heer *Wyse* hem onder dagteekening van gisteren heeft gelieven toe te zenden. Des Konings gouvernement neemt al de conditiën aan, welke daarin zijn vervat. Doch maakt alleen de aanmerking, dat onder deze conditiën zich eenige van geldelijken aard bevinden, welke, om ten volle uitgevoerd te worden, zekere tijdsruimte en formaliteiten vereischen. De ondergeteekende belooft dezelve zoo spoedig mogelijk te vereffenen en hoopt dit zelfs morgen of overmorgen te kunnen doen. Middelerwijl en in afwachting van de mededeelingen, geeft de ondergeteekende de goede hoop te keanen, dat de heer *T. Wyse* de noodige maatregelen zal treffen, om van dit oogenblik af aan de elende en de verliezen te doen ophouden, die op koophandel en scheepvaart drukken. ten gevolge der hernieuwing van dwangmaatregelen in de haven van den *Pyraeus* en de overige havens des lands.

— Het ten einde brengen van de geschillen met Griekenland geeft den *Times* stof, om die nogmaals als schadelijk voor dat land en als krenkende voor het karakter van Engeland voor te stellen. Het blad zegt, dat die geschillen louter door geweld en chicanerie zijn begonnen, en evenmin waardig zijn geëindigd als aangevangen. De *Times* eindigt met het parlement aan te sporen een eindoordeel over de zaak te vellen, daar, hoezeer die nu feitelijk is geregeld, zonder eene beraadslaging in het parlement de openbare meening van Europa toch tegen Engeland zal gestemd blijven.

BRUSSEL.

Brussel, 32 mei. De toestand te Parijs was gisteren dezelfde als den vorigen dag, namelijk de commissie voor de herziening der kieswet en de hoofden der meerderheid vastberaden om de discussiën over de wet met cordaatheid en krachtig te voeren; de Bergpartij weifelende over de houding die zij zal aannemen, het zij of zij zich geheel van de stemming zal onthouden, hetzij stitzwijgend stemmen, hetzij eenen grooten strijd voeren van de tribune; de socialistische partij verdeeld over de vraag, of het het geschikte oogenblik is om de wapenen op te vatten.

Bij dezen toestand werd gisteren verondersteld dat het volgende zoude kunnen plaats hebben: aanneming der wet zonder belangrijke wijzigingen, met eene minderheid van omstreeks 260 stemmen daartegen; bewaking der rust, met uitzondering van het geval dat de hoofdleiders der barrikaden het schijn der demagogie tot eenige demonstratie mochten medeslepen, waarvan de uitslag niet twijfelachtig zoude zijn en die aan de regering de gelegenheid zoude verschaffen tot het aanbieden van onderscheidene wetten van bedwang, die alle gereed zijn.

Zoodanig waren de vooruitzichten op gisteren; er zullen er nog wel andere geopend worden van nu af tot aan den dag der discussiën, schoon die dag niet meer ver af is, daar men aankondigt dat het rapport der commissie in de eerste dagen der volgende week gereed zal zijn, en de debatten onmiddellijk zullen aanvangen.

Er zijn geruchten verspreid dat de politie een complot zoude ontdekt hebben. De half-officiële avondbladen hebben dit echter bepaald tegengesproken.

De zitting der Wetgevende Vergadering, die nog aan de discussiën over de begroting gewijd was, zoude niets belangrijks hebben opgeleverd, ware het niet dat de heer *Piscatory* verlof had gevraagd de regering te mogen interpellieren nopens de aangelegenheden van Griekenland. De heer *Lahitte*, minister van Buitenlandsche Zaken, heeft verzocht die interpellatiën tot donderdag uit te stellen, als wanneer hij stukken op de tribune zoude medebrengen. Men kan noch de waarde, noch de strekking dier stukken nagaan, maar zij moeten al zeer belangrijk zijn, om al het kwetsende uit te wischen dat er voor Frankrijk gelegen is in de droevige rol, die zijne diplomatie in deze zaak gespeeld heeft. De meest conservatieve Parijsche dagbladen doen het krachtigst de vernederende stelling uitkomen, waarin de Fransche regering geplaatst is, door den betreurenswaardigen afloop der onderhandelingen van den heer baron *Gros*. Het is onmogelijk zich minder te laten gelegen liggen aan de tusschenkomst eener mogendheid, welker goede diensten men heeft aan genomen, dan in deze omstandigheden gedaan is door den heer *Wyse* en den admiraal *Parker*, overeenkom-

stijg de instructiën, die zij van Lord *Palmerston* hadden ontvangen. Toen de heer *Lahitte* gisteren het nitstellen der interpellatiën verzocht, heeft hij tevens aangekondigd, dat er verklaringen van de Britsche regering georderd zouden worden.

Er zijn heden bijna geene berigten uit Italië. De Sardische Kamer van afgevaardigden heeft in hare zitting van 6 mei, met 123 tegen 12 stemmen een wetsontwerp aangenomen, waarbij aan den minister van Oorlog een krediet van 70,000 francs wordt toegestaan, om de officieren te hulp te komen die deel genomen hebben aan de verdediging van Venetië.

— Men leest in de *Revue de Namur*:

»Toen *Willem I* voor de eerste maal te Namen kwam, had hij gelegenheid onderscheidene diensten te beloonen, die aan den ouden staat van zaken waren bewezen, en bepaaldelijk werden er prachtige gouden snuifdozen, met eene inscriptie enz. uitgedeeld. Nu heeft men onlangs ontdekt dat een dier geschenken niets anders is dan eene compositie van zuiver koper, waardoor tot nu toe al de kenners misleid waren. Als dit altijd zoo gebeurd is, dan vragen wij hoe veel de leveranciers der koninklijke geschenken hebben moeten winnen (stelen!)»

— Op den 4den mei, den verjaardag der afkondiging van de republiek, heeft er te Algiers een verschrikkelijk ongeluk plaats gehad. Acht personen werden op dien ongelukkigen dag gedood en een twintigtal gekwetst. De *Achbar* deelt daaromtrent de volgende bijzonderheden mede:

»Men had aangekondigd dat heden, des morgens te 9 ure, de heeren *Barthelon* en *Dussaud*, ondernemers der transporten voor de genie en waterstaatswerken, aan de steengroeve *Beb el Oued* eene mijn zouden laten springen die met 4000 kilogr. buskruid geladen was. Het is gemakkelijker na te gaan hoe zeer men zich haastte aan zulk eene verleidelijke uitnodiging te voldoen. Van des morgens vroeg had eene talrijke menigte zich op weg begeven naar de steengroeve der genie, en wij gelooven niet te overdrijven, als wij het getal personen, dat zich op de omringende hoogten bevond, op 5000 begrooten.

»Reeds was in de maand december jl. eene soortgelijke proeve genomen, en daar deze volkomen gelukt was, hadden vele dames, uitgelokt door het denkbeeld een schouwspel bij te wonen, waarvan men het prachtige zoo zeer geroemd had, niet gearzeld zich onder de nieuwsgierigen te mengen. Zoo gerust was men, dat vele moeders hare kinderen dorwaarts mede namen.

»Kwart vóór negen ure kondigde eene geweldige ontploffing aan, dat de lont was aangestoken. Zij had nagenoeg twintig minuten noodig om de beide putten te bereiken, waarvan de eene 2,500 en de andere 1,500 kilogr. buskruid bevatte. Toen de brandende lont in de eerste galerij drong, werden 21 bussen onstoken, als bewijs van vreugde ter viering van het jaarfeest der republiek. Eenige minuten daarna, nad er in het inwendige van den berg eene geweldige ontploffing plaats, een dikke damp zweefde over de steengroeve, en eene hagelbui van steenen en stukken rots werd met eene vreeselijke kracht en op ongeloofelijke afstanden in de rigting der stad geslingerd.

»Personen, die zich op eenen afstand van meer dan 800 meters van de steengroeve bevonden, werden getroffen en men verzekert ons dat er van die stukken niet slechts tot bij de nieuwe gevangenis, maar zelfs op de terrassen van de wijk la Casbah zijn nedergevalen. Wij zullen niet trachten het vreeselijk toneel te schetsen dat op die ontploffing volgde. Daar de menigte zich over verschillende, zeer ver van elkander verwijderde plaatsen verspreid had, konde men niet terstond de geheele uitgestrektheid van de ramp nagaan en bepalen; slechts door van groep tot groep te gaan heeft men de slagtoffers kunnen tellen.

»Onder de gekwetsten bevindt zich de heer *Falvin*, raad van de prefectuur, die den prefect bij deze gelegenheid vertegenwoordigde; onder het aantal dooden behoort de heer *Jourdan*, regter van instructie te Algiers, wiens verlies algemeen betreurd wordt.

»Even als altijd heeft ieder gewedijverd in het bewijzen van hulp aan de slagtoffers; de burgerlijke en militaire geneeskundigen, de geestelijkheid, de zusters van liefdadigheid, hebben zich als om strijd naar de plaats des onheils begeven.

»De prefect heeft zich gehaast eene kennisgeving aan het publiek te doen aanplakken, dat de vreugde-bedrijven geschorst waren en dat in het programma van het republikeinsche feest slechts twee artikelen niet werden ingetrokken, de kerkelijke dienst en de uitdeeling der medailles. Onmiddellijk daarna heeft de prefect zich naar het hospitaal van den Dey begeven; in den loop van den dag is hij daar teruggekomen en vervolgens heeft hij het burgerlijk hospitaal en de gekwetsten die zich in huane huizen bevonden, bezocht. De gouverneur generaal, alsmede de heer *Mercier Lacombe*, de generaal *de Crény*, de maire van Algiers enz. enz. hebben insgelijks het hospitaal van den Dey bezocht.

»Het getal dooden, dat op dit oogenblik bekend is, bedraagt 8, dat der gekwetsten 29.»

FRANKRIJK.

(Langs buitengewonen weg.)

Parijs, 32 mei, 's avonds 8 ure. In de bureaux der democratische dagbladen ligt eene petitie ter teekening tegen de hervorming der kieswet.

De commissie voor de hervorming der kieswet zet hare werkzaamheden onafgebroken voort; zij wil tegen den 21sten mei de discussie mogelijk maken, waarbij de heer *Odilon Barrot* het woord niet voeren zal.

De zittingen van het congres voor handel, landbouw en nijverheid zijn gisteren gesloten.

De Paus heeft eene commissie van vier personen benoemd, om de vonnissen door den raad van censuur geveld, te onderzoeken, vele veroordeelden genade geschonken en de mozaïken in het Vatikaan bezigtigd.

De raad van divisie (2) te Genua is ontbonden.

De hertog van *Parma*, heeft aan de Engelsche kerk aldaar het Britsche wapen met het opschrift: *Engelsche Kapel*, doen wegneemen.

Generaal *Arvarez* zal iedereen zondag revue houden over de bezetting van Madrid.

De 5°/₆ bij *Tortoni* 89 fr.

Madrid, 7 mei. 31°/₆, 31¹/₂.

— Het dagblad van Piëmont berigt, dat de Sardische ministerraad onder voorzitterschap van den koning eene groote vergadering heeft gehouden, om te beraadslagen over zekere nota, waarbij Oostenrijk in duistere bewoordingen om doortocht voor zijne troepen door Piëmont vraagt, en tevens in dubbelzinnige bewoordingen zinspeelt op de noodwendigheid die in dat geval voor hetzelfde (Oostenrijk) bestaat, om eenige vestingen tot onderpaand te ontvangen. Het Sardische ministerie heeft den Engelschen gezant van die aanvraag kennis gegeven, die daarop namens zijne regering beloofd heeft, dat het Sardische grondgebied niet geschonken zal worden, maar dat men zich ondertusschen moet wapenen. In genoemden ministerraad moet besloten zijn, Englands raad te volgen, en drie regimenten onder de wapenen te roepen.

Binnenlandsehe Berigten.

Amsterdam, 33 mei. Uit Rotterdam wordt geschreven: »De merkelijke vergrooting en aanbouw der stad aan het Nieuwe Werk alhier, is thans zoover georderd, dat een gedeelte bewoonbaar is, waardoor als nu de volgende straten zijn ontstaan: als het Westersplein, de Veerkade, de Westerszijde, de Maasstraat en Westerstraat. — Iemand, lang Rotterdam niet bezocht hebbende, welke van die zijde aan de stad komt en die tevens in de nabijheid de groote bebouwing op de terreinen van de afgebrante stoomsuikerfabriek, enz. gadeslaat, zou bij al die bedrijvigheid wanen, dat aldaar eene nieuwe stad verzeen is.»

's *Gravenhage*, 33 mei. Eenige ingezetenen en desbevoegden hebben heden, op verzoek van den heer *Roulet*, te Scheveningen, eene proefneming bijgewoond, welke die heer weder gedaan heeft, en die ook hen de overtuiging heeft gegeven van het afdoende van zijne uitvinding om het zeewater goed drinkbaar te maken. Niet alleen dat die heer daarin werkelijk geslaagd is; maar hij heeft den aanwezigen getoond, dat hij tot die uitkomst geraakt met een zoo geringe hoeveelheid brandstof, dat men die, als het de toepassing van deze belangrijke uitvinding aan boord van schepen geldt, zoo goed als niets kan rekenen. Men mag verzekeren, dat alle aanwezigen daarover getroffen waren, en niet minder over de stoutheid waarmee de zwarigheden door den heer *Roulet* overwonnen zijn, die zich vroeger bij herhaling in verschillende landen hebben opgedaan, tegen het drinkbaar maken van het zeewater. Men bragt voorts alle hulde aan de eenvoudigheid en het gemakkelijk gebruik van den toestel des uitvinders; terwijl men niet uit het oog heeft verloren dat het zeewater, bij deze nieuwe proeve gebruikt, bijzonder troebel was.

— In de zitting van den Hoogen Raad van heden, heeft de advocaat-generaal *Deketh* conclusie genomen in eene zaak van den officier van Justitie bij de arrondissements regtbank te Nijmegen, tegen een vonnis betreffende de overtreding eener keur, door den stedelijken raad van Nijmegen vastgesteld, houdende verbod, om in kelders of gebouwen, aan de Waal uitkomende, deuren of andere openingen te maken, waardoor eene communicatie met de stadskaden kan plaats hebben, met last om zoodanige deuren enz., waar zij reeds bestonden, dicht te maken. Die keur was door de arrondissements regtbank te Nijmegen, bij vonnis van den 16den februari ll. onverbindend verklaard, als makende eene onwettige inbreuk op het eigendomsregt. De advocaat-generaal voornoemd, zich vereenigende met het beroep van den officier, oordeelde almede, dat hier geen sprake was van ontzetting van eigendomsregt, maar alleen van eene beperking van het gebruik van den eigendom, in het algemeen maatschappelijk en burgerlijk belang. Op dezen grond concludeerde hij tot vernietiging van het beklagde vonnis en dat de Raad, alsnog ten principale regt doende op het als bewezen aangenomen feit, den gerequireerde alsnog zal schuldig verklaren aan overtreding van art. 2 van meerbedoelde keur en veroordeelen in de straf, bij art. 6 bepaald. — Uitspraak 4 Junij aanstaande.

Arnhem, 34 mei. Het stedelijk muzikcorps dezer stad, 't welk nu sedert een jaar bestaat en herhaaldelijk blijken van zijne bekwaamheid gaf, heeft voornemen om gedurende de zomermaanden, des zondags avonds om de 14 dagen, 8 zomerconcerten

in de zaal *Musis-Sacrum* te geven. Het is te wenschen, dat vele ingezetenen zich de kleine geldelijke bijdrage willen getroosten, opdat het publiek eenige aangename uren en het muzikcorps de middelen tot zijne instandhouding en vooruitgang worde verschafft. Te meer is zulks wenschelijk, omdat de stad Arnhem er veel belang bij heeft, deze goedgoordende muziek te behouden.

— Men leest in *Oversijdel*:

»Treffend is de schildering, welke de heer *Lipman*, ter gelegenheid dat hij in zijne beschouwingen over de wetsontwerpen ter regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart, tot de voorstellen betrekkelijk den doorvoerhandel georderd is, van onzen eenzelvigen toestand geeft met betrekking tot het reusachtig spoorwegnet, dat in weinige jaren zijne schakels over geheel beschaafd Europa heeft uitgespreid. Bitter, maar niet ongepast is de vraag, of Nederland al dan niet tot het beschaafd Europa behoort.»

»Nederland toch, is verwijderd en uitgesloten van dat reusachtig spoorwegnet, hetwelk geheel beschaafd Europa aaneenbindt. Nederland is in dit opzigt in dezelfde stelling geplaatst, waarin, ten aanzien van de watergemeenschap, België in vroegere dagen door de sluiting der Schelde geplaatst was. Het draagt, als bij wederverging, de straf van de staatkunde zijner vaders, en boel huane schuld in een gelijk isolement. De Nederlandsche diplomatie is magteloos gebleken, om de aansluiting met het Europeesche spoorwegnet te verkrijgen. Nederland bezit niets, dan een fragment, hetwelk van zijne oomagt getuigt, terwijl het krachtig en talentvol bestuur van den nabuurstaat, zich die verbinding met al de daaraan verbondene voordeelen heeft weten eigen te maken.

»Wij mogen dien toestand betreuren, maar wij moeten hem erkennen, en wij mogen hier wederom niet onze handelspolitiek op eenigen anderen grondslag doen berusten, dan de werkelijkheid, hoe die ook met onze wenschen in strijd moze zijn. Een maatregel, die ons een regelmatig aandeel in den transito-handel zoude verzekeren, indien Amsterdam en Rotterdam, even als Antwerpen, door spoorwegen met het gansche Europeesche vasteland waren verbonden, is, in de werkelijke gesteldheid van afsluiting, niet in staat, om ons in de mededinging, tegen het naburig België te handhaven. — De transito-regten zijn niet de oorzaak van de vermindering van den doorvoerhandel. De onafgebrokene klachten van den Nederlandschen handelstand, die dezen tak van handel, met zijne gevolgen, meer en meer eene andere rigting zag nemen, hadden alreeds voor lang eene regering uit haren doodslaap moeten wekken, welke zelfs niet schijnt te hebben gevoeld, hoe zij haar eigen oordeel uitsprak, toen zij in dezelfde Memorie van Toelichting zeide: »de natien welke, hetzij uit »zorgeloosheid, hetzij uit gehechtheid aan het bestaan»de, bij dien algemeenen geest van werkzaamheid en »hervorming mochten achterblijven, zouden het zich »te laat bekijgen.»

»De Belgische regering nu, is door het bezit pier voortreffelijke spoorweg verbinding bij magte, elke poging van Nederland, om zijn aandeel in den transito-handel terug te winnen, naar goedvinden te verijdelen. Elke vooruitgang in de aanwending der spoorwegen, elke verlenging van linie, elke uitbreiding van hun reusachtig net, elke nieuwe ontwikkeling van die vinding van den menschelijken geest, sluit België nauwer aan, en sluit Nederland meer uit de handelsgemeenschap der natien. Gelijk dit op al de deelen van den handel nadeelig werkt, is dit ook in grootere mate ten aanzien van den doorvoerhandel. Eene opheffing der transito-regten, daartegen aangewend, is eene pleister op eene doodwond. Zij kan de voor eelen van spoed, gemakkelijkerheid, zekerheid en bruikbaarheid in alle seizoenen niet opwegen, welke aan de spoorwegen eigen zijn, en welke de waterwegen missen. De spoorweg-gemeenschap is alzoo niet onderaavig aan de fysieke bezwaren, welke het waterverkeer dikwerf belemmeren en in sommige jaargetijden geheel stremmen, en waarbij vergekokene de luttel transito-regten naauwelijks vermelding verdienen. Maar er is meer. Des spoorweglinie is het eigendom van den Belgischen staat, is onder het beheer der Belgische regering. Er is derhalve geene vrachtminderings, welke niet binnen het bereik van den mededinger ligt. Geloofst gij, dat een land, hetwelk tegenover uwe vazigheid, zich tot zoo groote en zulke gelukkige inspanningen in staat getoond heeft, en hetwelk in zijne eigene hand het middel bezit, om al uw pogen krachteloos te maken, zich door uwe afschaffing van de transito-regten dit voordeel zal laten ontrukken? Neen, dat zal België, dat zullen de Belgen niet.»

»Het belang der spoorwegen kan wel niet krachtiger betoogd, niet treffender het nadeel van het gemis er van in het licht gesteld worden. Men gevoelt het treurige van onzen toestand na zulk eene levendige schildering te sterker, en met wrevel ziet men terug naar de oorzaken of bewerkers. Maar thans, nu men over het nut der spoorwegen niet meer a priori redeneert, nu de ondervinding ons daaromtrent zoo gevoelig heeft ingelicht, thans de schuld enkel op de regering te leggen, het te doen voorkomen, alsof deze afgezonderde toestand alleen de regering tot eenen onuitwisbaren blaam verstrekt is onhistorisch en onregtvaardig.

Maar het is niet alleen onrechtvaardig, dat beweren, het heeft ook eene schadelijke strekking als dienende om te stijven in het kwade. Die niet anders leeren kan, leere dan ten minste door schade en schande. Maar wanneer deze aanwezig zijn, zoo als, nevens zoo vele andere, de afzondering van de Europeesche spoorwegen, dan de oorzaken te verduisteren, aan hen die de schade en schande lijden te zeggen: het is niet *uwe* schuld, niet *uwe* vadzigheid, maar die der *regering*, dat is het eenige goede wegnemen, wat er nog in het kwaad kon gelegen zijn, namelijk de *leering*.

Wij willen niet beoordeelen, in hoeverre het den heer *Lipman* in zijne opstellen tegen de ontwerpen ter regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart, alleen om waarheid te doen is, of in hoeverre hij het onderwerp behandelt als een advocaat, die opzettelijk elk voor partij voordeelig punt in het slechtste licht stelt of geheel zoekt te verduisteren, en alleen de argumenten, die in zijn voordeel pleiten, helder doet uitkomen, en daartoe, als 't noodig is, het eigenlijke vraagpunt verwringt, opdat niet de betere zaak, maar de betere *woordvoering* het pleit wint; doch wat het punt der spoorwegen aangaat, de heer *Lipman* heeft, even als wij, lang genoeg geleefd om te kunnen weten, dat het niet *Willem I*, en dat is zijne regering, was, wiens oogen voor het nut der spoorwegen, ook voor ons land, gesloten waren; dat hij wel degelijk den wensch voerde Nederland ook door middel van spoorwegen met Duitschland te verbinden, en dat de politieke en staats-huishoudelijke betrekkingen tusschen de beide landen, in dien tijd niet de minste zwaarigheid zouden opleverd hebben, om zulks tot stand te brengen; maar dat het de stijve vooringenomenheid van den Nederlander tegen de nieuwe zaken was, zijne kortzigtigheid omtrent het belangrijke van deze nieuwigheid, zijn waan dat een ding als een spoorweg, ook al bleek het later goed te zijn, voor den handel van een land, zoo rijk aan stroomen en kanalen, niet te pas kon komen; die elke gedachte aan zoodanig plan als een razernij, verre deed wegwerpen.

Het was die rampzalige *Jan-Sabie-geest*, die zoo veel kwaad heeft laten bedrijven, zoo vele ge-eigenheden tot iets goeds heeft verzuimd; die in den handel, wat verloren was, verloren heeft gelaten, wat behouden was, versloddert, wat aan te winnen was, veronachtzaamd heeft. Wat ware er van den Nederlandschen handel geworden, indien dezelfde regering, welke hier van vadzigheid beschuldigd wordt, hem niet door hare maatregelen ondersteund, hem niet, door middel van de Handelsmaatschappij, als een verlamde, onder de armen genomen en opgerigt had? Zoo had hij ook geene oogen voor het belang van de verbinding met aangrenzende landen door middel van spoorwegen, en zag met medelijgend glimlagchen de inspanningen en opofferingen der nijvere Belgen aan, om hun land er mede te bedekken, tot de e gereed waren en de koopwaren en reizigers, met voorbijgang van Nederland, over hunne banen naar Duitschland en Frankrijk ijlden. Thans klonken »de onafgebroken klagten van den Nederlandschen handelstand», maar Pruisen had nu, door de aansluiting der Belgische aan zijne spoorwegen, de middelen om zijne oischen jegens Nederland voor het toestaan van de gunst, om zijn »fragment» aan het Duitsche net aan te knoopen, zoo hoog te stellen, dat de Nederlandse diplomatie ze, zonder benadeeling van 's lauds eer en belangen, niet kon inwilligen.

Wij mogen dien slentergeest, dat gemis aan ondernemingszucht, die vadzigheid, betreuren, maar wij moeten hem erkennen, opdat hij meer en meer in zijne treurige gevolgen gekend en zodoende gehaat en uitgeschud worde. Want dat hij ook met betrekking tot de spoorwegen nog niet geweken is, heeft de afloop van de Overijsselsche spoorweg-onderneming bewezen. Ware die tot stand gekomen, onze afsluiting van het Europeesche spoorwegnet ware geëindigd geweest; en meer dan dat: onze aansluiting aan de Hanoversche banen zou ook Pruisen verhinderd hebben, de verlenging van den Rhijnspoorweg tot aan de Pruisische lenger tegen te houden. Doch om hem tot stand te doen komen moest er het geld toe wezen. Wat deed de Nederlandsche handelstand met zijne »onafgebroken klagten»? Hij zat toe te kijken, of Berlijn en Londen de noodige sommen zouden bijeen brengen om ons fragment aan het spoorwegnet van het Europeesche vasteland te verbinden; zelf eenige gelden voor deze zaak in de waagschaal stellen, dat ware eene dwaasheid, die in den Nederlandschen handelaar niet opkomt. Wel zal hij, als een weerlooze, die alles van boven moet verwachten, zijne onafgebroken klagten laten hooren, en hartelijk op de regering schimpen, dat die niet goed kan maken, wat hij verzuimde.

Wij mogen die oorzaak van onze afzondering van het Europeesche spoorwegnet betreuren, diep betreuren, maar voor alles moeten wij haar erkennen, opdat zulks een prikkel te meer zij voor onzen handelstand om onverschilligheid en werkeloosheid te schuwen, en zijne belangstelling in de opsporing en daarstelling van nieuwe handelswegen niet enkel door »onafgebroken klagten», maar ook door handelingen en tijdelijke opofferingen des noods te toonen, bedenken». »dat de natien, welke, hetzij uit »zorgeloosheid, hetzij uit gehechtheid aan het bestaande, bij dien algemeenen geest van werkzaamheid en hervorming mogten achterblijven, het zich »te laat zouden beklagen.»

STATEN-GENERAAL. TWEDE KAMER.

Zitting van maandag, 13 mei.

In deze zitting is ingekomen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van een ontwerp van wet met daarbij behorende memorie van toelichting, strekkende tot tijdelijke instandhouding van eenige wetten en verordeningen in Limburg. — Drukken en ronddeelen en verzending aan de afdeelingen.

De voorzitter geeft kennis, dat door de afdeelingen zijn benoemd tot rapporteurs: 1o. voor het wets-ontwerp, houdende regeling van de samenstelling en de magt der Provinciale Staten, de heeren: *Wijnaendts, van Heloma, Dullest, Dirks en Lotsy*, en 2o. voor dat omtrent de kosten van het regentschap, de heeren: *Schooneveld, van Heiden Reinestein, van der Heijden, Costerus en van 't Oorst*.

De voorzitter deelt voorts mede, dat het algemeen verslag gereed is omtrent het wets-ontwerp betrekkelijk de kosten van vervolging in zake van irecte belastingen. — Dat verslag, gedrukt zijnde, zal worden rondgedeeld; wordende de beraadslagingen over gemeld wets-ontwerp bepaald op aanstaanden donderdag, 18 dezer, des morgens ten elf ure.

De commissie, in wier handen is gesteld het verslag der Algemeene Rekenkamer over 1848, heeft vervolgens, bij monde van den heer *Duymaer van Twist*, daarover rapport uitgebragt. — Drukken en ronddeelen van het rapport en verzending van een exemplaar aan elk der hoofden van de ministeriële departementen.

Daarna is de vergadering gescheiden.

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, 10 mei.

Een Fransch leger op de knieën voor eenen vreemden soeverein, in den grooten vierhoek van St. Pieter, en een detachmentement der jagers van Vincennes met een handvol gewijde snuisterijen, terwijl de apostel van het socialisme en het ongelooft de stemmen van 128.000 Parijsche burgers vereenigt, zijn vreemde teekenen dozer vreemde tijden. Doch wij zijn geenszins gestemd om den blijkbaaren geestdrift te loochenen of te bespotten, die, onder zekere klassen, van Romeinen zoo wel als van Franschen, de restauratie van *PIUS IX* heeft begroot. Geene onbestendigheid is te tegenstrijdig, geen ommekeer van gevoelens te onbegrijpelijk, van woge lieden, die door dezen stortvloed der revolutie medegesleept zijn. Hun grondbeginsel, bijaldien het dien naam verdient, is de heerschende populaire meening van het oogenblik. Zij stegen achter op de pauselijke koets, met *CICEROVACHIO*, het driekleurig symbool wuivend der naderende anarchie. Zij roemden den moord van eenen der grootste staatsmannen van Italië, in hunne ruwe koorzangen, en dreven den Paus smadelijk uit het Quirinaal. Te dwaas om het eenig gezag te verdedigen, 't welk hen praktische hervorming had beloofd, en te zwak om weerstand te bieden aan de beide van gelukzoekers, die bezit namen van Rome om er goddeloosheid en anarchie te doen triomferen, werd de Romeinsche bevolking door dien dwarrelwind her- en derwaarts gedreven; en haar laatste indruk is thans ten gunste der herstelling dier orde van zaken, welke, behoudens eenige verbeteringen in het bestuur, misschien het meest bevorderlijk zijn zal voor hunnen eigen vrede en welvaart als ingezetenen van Rome. Een wereldlijk bestuur der aangelegenheden, die oudtijds onder het municipaal gezag der Italiaansche steden stonden, eene hervorming van het regtswezen, en eene kleine maar kernige krijgsmagt, zouden waarschijnlijk de duurzaamheid der wereldlijke regering van den Paus en de tevredenheid des lands meer bevorderen, dan de herstelling van absoluut gezag in de handen der priesters, of dan de invoering van democratische instellingen, volstrekt ongeschikt voor het karakter des volks. Of er echter eenig uitzigt op het genoemde bestaat, daaromtrent laten ons de jubeltooneelen die 's Pausen terugkeer in de zalen van het Valikaan en de kapellen der Apostels konmerkte, in het duister. De pauselijke regering echter staat in eene bijzondere betrekking tot de katholieke staten van het Christendom, en het is geenszins voor het eerst dat hare geestelijke waardigheid hare wereldlijke magt heeft gered. Dit is blijkbaar voor de wereld het belangrijkste oogpunt des onderwerps en het opmerkelijkste voor den onpartijdigen beschouwer dier revolutien. Naar gelang andere wereldlijke magten bestreden en geschokt werden en de Paus zelf genoodzaakt werd zijnen wereldlijken troon te verlaten, zagen wij de ongewapende geestelijke magt van den Roomschen Stoel aan kracht winnen. Wij zagen de legers eener republiek, die een geslacht van Koningen had afgeschud, 't welk tot in het bestaan der Fransche natie geworteld was, hulde bewijzen aan eenen buitenlandschen vorst, dien zij zelven op zijnen troon hadden hersteld; terwijl hun geloof aan het bovennatuurlijk gezag van den Paus, hunne natuurlijke gehechtheid aan de monarchie, hunne erkenning van de pligten der regering hunnen eerbied voor de regten van den eigendom overleefde. Het eerste streven der Roomsche Kerk, in al de tijdperken harer geschiedenis, beoogde onafhankelijkheid, of, deze verkregen zijnde, heerschappij. Vandaar dat de politiek dier gouvernementen, waarin de begin-

selen der democratie de meeste voortgangen maakten, zich spoedig wendde op de berordering der belangen van de Kerk van Rome. In België volgde deze verandering de revolutie van 1830. In Frankrijk werd de Roomsche expeditie aangenomen door het land, en gebillijkt door dezulken, die haar, op elk politisch begiusel hadden moeten afkeuren, omdat zij een groot bewijs van gehechtheid aan het pausdom was. De heer *DE MONTALEMBERT*, wiens vurig katholicismus te naauwernood ingang vond bij de Kamer van Pairs, wordt in de Nationale Vergadering toegejuicht, en er is eene wet op het openbaar onderwijs toegestaan, welke geen kabinet der vorige dynastie zou hebben verdedigd of aangenomen. De heer *DUPIN* eet met den nuntius te Parijs en redeneert over »het heilig werk» van Frankrijk, als »de oudste dochter der kerk.» Eene gelijksoortige verandering is in Oostenrijk begonnen. De staatkunde van *JOZEF II* had aan het geestelijk gezag strenge perken gesteld. To vergaafs was Paus *PIUS VI* zelf de Alpen overgetrokken, om bij den Keizer de onafhankelijke jurisdictie der kerk voor te spreken. Hij werd met beleefdheid ontvangen, maar moest, zonder eenige beduidende concessie te hebben verworven, afreizen. Gedurende drie vierde eeuw bleef de Oostenrijksche geestelijkheid in strikte en volledige afhankelijkheid van de burgerlijke overheden, ja zelfs, zou men kunnen zeggen, van de politie. Elke aanschrijving van hare superieuren ging door de handen van een departement of een gouvernement; de pauselijke bullen of breve's behoeften registratie, om van kracht te zijn; en zelfs de tucht der geestelijkheid viel onder het domein van het wereldlijk gezag. Ten aanzien van al die punten is dan thans eene geheele verandering ingevoerd, en de Keizer heeft aan de Kerk van Rome eene volledige onafhankelijkheid, zelfbestuur en jurisdictie verleend, alleculijk de benoeming der bisschoppen aan de Kroon voorbehoudende. Alzoo is er een rechtstreeks verkeer tusschen den Paus en de Oostenrijksche geestelijkheid geopend, en zullen de pauselijke bepalingen en bevelen verbindend zijn, zonder het voorloopig verlot der wereldlijke magt. De Katholieke bisschoppen mogen hunne vermaningen en mandementen met dezelfde vrijheid afkondigen. De ordonnanciën van *JOZEF II*, die de geestelijkheid het opleggen van kerkelijke straffen verboden, zijn ingetrokken. De kerkelijke magt wordt bekleed met jurisdictie over geestelijke personen en over hunne kerkelijken eigendom, en kan zelfs den wereldlijken arm inroepen ter volvoering harer uitspraken. De Kroon verbindt zich, daarenboven, om het gezag van het synode van bisschoppen te erkennen in zaken van openbare eeredienst en religie. Wij willen niet onderzoeken in hoe ver deze rechtstreeksche erkenning van het gezag van eenen Italiaanschen kerkvoogd, bestaanbaar is met de wezenlijke belangen en de waardigheid eener natie; doch als wij de verbreiding der democratie en de inbreuken der revolutie gevolgd zien door zulk eene onderwerping aan den oudsten vorm van geestelijke onderhoorigheid, dan kunnen wij niet ontwaren dat zij eene wezenlijke dienst hebben bewezen aan de zaak van ware vrijheid en verlichten vooruitgang; en hoezeer ook de wereldlijke magt der Pausen moge geschokt geworden zijn, zoo kon *PIUS IX* eene vergoeding van zijne ballingschap en zijne zorgen als politisch hervormer, vinden in de hulde welke met vermeerderde vurigheid aan zijne geestelijke waardigheid wordt gebracht. De priesters hebben de leeken uit het veld geslagen.

Men kan het van minder belang achten wat vorm van regering de Fransche natie gelieve te kiezen; maar van groot en rechtstreeksch belang, voor al hare naburen, is de duurzaamheid van den gekozen regeringsvorm, hoedanig hij dan ook zij. Ongelukkig heeft de tegenwoordige politieke krijg in Frankrijk de perken overschreden, binnen welke zulke geschillen zonder gevaar kunnen worden gevoerd. De burgers van eenen vrijen staat mogen gevoelig dingen naar het overwigt van hunne partij, en de plannen eener loffelijke of buitensporige eerzucht vermommen achter eene groote bezorgdheid voor de algemeene welvaart; in landen gelijk het onze, zijn de partij-geschillen gelukkig van onbeduidenden omvang, in vergelijking met de hoofdbeginsels van nationale staatkunde, waaromtrent de groote meerderheid der maatschappij eenstemmig denkt. Een stap verder gaande, begrijpen wij eenen ernstigen kamp tusschen monarchale en republikeinsche beginsels; ofschoon er, om de waarheid te zeggen, eene kinderachtige overdrijving bestaat in de tusschen dezelve gemaakte onderscheiding; want het is niet de regeringsvorm welke noodwendig den geest des bestuurs regelt, noch zelfs de vrijheid des volks. Doch ook die vraag is, voor het oogenblik in Frankrijk beslist, en zulks ten voordeele der meest democratische instellingen. De democratie is er absoluut; allerlei soort van voorrecht is opgeheven; en nogtans gelijken in Frankrijk de partijen dobbelaars, die om hunne vrijheid en hun leven spelen, nadat zij al het andere verloren hebben. Een voor een, is elke overlevering overboord geworpen, elke paal omgehouden. De nationale kracht van algemeen stemrecht moet den afgedrukt beslissen en den prijs toewijzen. Te vergaafs zegt men hen, dat zij hunne eigene scheppling beoorloogen, hunne eigene vertegenwoordigers; dat die president, dien zij honen, laatstleden jaar verkozen werd door

zes miljoen van hunne eigene stemmen; dat die ver- tegenwoordigers van Frankrijk, welke nu tegen wil en dank nevens den heer DE FLOTTE en EUGÈNE SÉE zitten moeten, hunne eigen afgevaardigden zijn. In de blinde afgunst hunner naturen, in de onbere- neerde vijandigheid hunner onkunde en hunner hartstogten, moet alles, wat, ook door hen zelven, verhoogd is, afgebroken worden. De kandidaat van heden is het slagtoffer van morgen; of liever, alle personen en alle hoofden zijn even onverschillig aan een volk, verdwaasd en begoocheld genoeg om de in hunne handen neergelegde politieke kracht te be- zigen tot vernieling der maatschappij zelve. Ziedaar het laatste tijdperk van deze vreeselijke worsteling, en dit tijdperk is thans aangevangen. De vernie- tiging van kapitaal, de omkeering van al de wetten van arbeid en van handel, de dolzinnige triomf van klasse over klasse en de omstooting dier maatschap- pelijke orde, waartegen de heer LOUIS BLANC zijnen HANNIBALS eed zwoer in de saturnalia van het Luxem- bourg, zijn de erkende oogmerken van de aanvoer- ders der revolutie, en de loop der gebeurtenissen zou schijnen aan te duiden, dat die oogmerken niet zeer ver van verwezenlijking af zijn. Wij zien inderdaad in Frankrijk, op het zamenstel der maatschap- pij, de buitensporigste en vernielendste proeven nemen, die ooit door menschen, in waanzinnige uren, op hen zelve worden genomen. Doch in dit alles ontwaren wij slechts de onvermijdelijke gevolgen der politieke beginsels, welke de Fransche natie omhield heeft. Als eigendom geene politieke magt geeft of beperkt, wordt politieke magt terstond een middel tot ver- krijgung of verdeeling van eigendom. Dit was de vruchtbare oorzaak der burgeroorlogen van Rome, in de laatste tijden der republiek. De Romeinsche burger werd vernield naar mate de verdeeling van land of rijkdom de uitroeiing van zijn burger- recht volgde; en dezelfde oorzaak heeft thans in Frankrijk dezelfde gevolgen. Als het stemregt gelij- kerwijs wordt genoten door eene nooddruftige meer- derheid en eene rijke minderheid, dan spreekt het van zelf, dat het oppergezag van den staat geregeld zal worden naar de behoeven der eerste veeleer dan naar de regten der laatste. Doch in alle maatschap- pijen heeft de groote meerderheid des volks, ten allen tijde, behoort tot de klasse van niet-bezitters; en dit is het geval zelfs in de Vereenigde Staten, waar de verkrijging van eigendom gemakkelijker en de prijs van den arbeid naar verhouding hooger is dan in de oude wereld. De proef, welke de Fransche natie nu neemt, en die zich tot verscheidene andere staten van Europa uitgestrekt heeft, is eenvoudig, of politieke heerschappij, geplaatst in de handen van eene meerderheid, die van bezit ontbloot, maar begeerig naar genot is, eenige andere uitkomst kan hebben dan toeëigening en plundering. De indirecte gevolgen van zulke handelingen van dwaasheid en waeerlijkheid, zijn buiten kijf schrikwekkend en zullen het zwaarst nederkomen op die standen zelven, wel- ke zich tot werktuigen dier rampen zullen leenen, doch indirecte of verwijderde gevolgen tellen voor niets hoegenaamd in het oordeel en het geweten van volksregeringen. De jongstleden triomf van den socialis- tischen kandidaat te Parijs — dat is van eenen der onwaardigste schrijvers die ooit de Fransche taal mis- bruikten — is dus juist wat men logischer wijze voor- zien kon. Het bezit van grondigendom, hoe ver- deeld ook, waardoor nog een aanmerkelijke con- servatieve invloed in het land behouden wordt, doet zich natuurlijk minder gelden in steden, en al- terminst te Parijs, waar het grootste getal van han- den-arbeid of hoofdwerk leeft. Daar is alzoo de sympathie der meerderheid niet voor de regten van den eigendom, terwijl de minderheid, welke met die regten vereenzelvigd is, zich ontwapend ziet tegen- over de volstrekte en onontveerbare souvereiniteit harer vijanden. Deze algemeene beschouwingen zijn ons ingegeven door de instellingen welke eene be- klagenswaardige aaneenschakeling van omstandighe- den, veeleer dan de wil van eenigen man, of de keuze der natie aan Frankrijk heeft opgelegd. Vroe- ger of later moet het land of wel dóór deze gesteld- heid broken, of zich aan hare dodelijke uitwerkse- len onderwerpen. Daarom noemen wij den toestand van Frankrijk eenen staat van maatschappelijke re- volutie. Het gevaar bestaat niet in eene bloote over- brenging van magt, eene vernietiging van monarchie, eene verbanning van privilegie, het ligt in de ont- binding dier wetten en de verloochening dier regten, die de maatschappelijke betrekkingen der menschen, arbeid en kapitaal, opdragt en ver- tegenwoordiging, eigendom en erfenis, vereeniging en samenwerking, geregeld en behouden worden. Wat slechte gezachten, intusschen, wij van Frankrijks toestand hebben, zoo gelooven wij niet dat het ver- lies eener verkiezing in Parijs, deze rampen-materieel hebbe verergerd, of dat de uitslag van zoodanigen kamp bostemd zij, gelijk de *Morning Chronicle* be- weerde, om al de naburige natiën van Europa te verlammen. De uitslag heeft blootelijk een nieuw bewijs geleverd van de vruchten van algemeen kies- recht bij militaire lichamen en groote steden, en een duister uitzigt voor de toekomst geopend, bijaldien een zoo uitgeoefend stemregt over de toekomstige

souvereiniteit van Frankrijk moet beschikken. Laten wij hopen, dat zulk eene schrikkelijke les niet verlo- ren ga voor de naburige natiën, en dat derzelver bestuurders of vertegenwoordigers niet vergeten, dat het algemeen stemregt in Frankrijk is ontsproten uit de *hardnekkige weigering* der monarchie, om toch een stemregt op ruimer schaal in te voeren, dan datgene 't welk haar Kamers leverde, die veelmeer onderda- nige werktuigen van eenzijdig bestuur waren, dan opregte tolken der algemeene gevoelens, onomkoop- bare voorstanders der algemeene belangen en onver- schrokken handhavers der algemeene regten. Wel te regt is dit door België's wijzen Koning begrepen, die terstond bij de volksuitbarsting in Frankrijk, geen steviger dam daartegen wist, dan eene ver- standige uitbreiding des kiesregts in zijn eigen land.

Advertentiën.

† † † Ten overstaan van Mr. W. H. FAALJ,
† † Notaris te Arnhem, zal ten huize der Kas- teleinnesse Mej. de Wed. J. P. FLORIS- SEN, aan de Steenstraat te Arnhem, in twee veilingen, te houden des avonds te 6 ure, die van In- zet op Woensdag 5 Junij en die van toeslag op 19 Junij 1850, in het openbaar worden verkocht:
1o. Eene UITERWAARDS WEIDE van de beste kwaliteit, *de groote Maggeheerd* genaamd, gelegen te Rheden op het *Rhedertlaag*, volgens het Kadaster groot 11 Bunders, 74 Roeden, 60 Ellen.
2o. Eene WEIDE in het *Felperbroek, de Geer*, genaamd, volgens het Kadaster groot 1 Bunder, 23 Roeden, 80 Ellen.

Meerdere inlichtingen te bevragen ten Kan- tore van voornoemden Notaris.

MINERAAL-WATEREN.

De ondergeteekenden hebben dezer dagen direct van de *Bronnen uit Duitschland* ontvangen: *versch SELTERSER, FACHINGER, GEILNAUER, ROIS- DORFER, HEPPINGER, SCHWALBACH, WEIL- BACH ZWAVEL, PYRMONT, DRIBURGER, WILDUNGER, SPA-POUHON, ADELHEIDS, HOM- BURGER, KISSINGER-RAKOCZY, KREUZNACH, CARLSBAD, MARIENBAD, PULINA, SAIDSCHUTZ, SEDLITZ WATER*; voorts *KREUZNACH MUTTER- LAUGE* en *CARLSBAD SPRUDENSALZ*; ook is van wege het Departement van Koloniën het *GEBAN- GANS-WATER* bij hen verkrijgbaar gesteld; BE- SCHRIJVINGEN over het gebruik worden op verlangen *gratis* afgegeven.

Rotterdam, in Mei 1850.

ROGGENBACH & VAN DER HOOP.

SAISON D'ETE 1850
BAINS DE HOMBOURG
SAISON D'ETE 1850
près Francfort sur-le-Main.

L'excellence et l'efficacité des SOURCES MINE- RALES DE HOMBURG sont aujourd'hui hante- ment reconnues, et leurs qualités salutaires ont été depuis longtemps appréciées par les plus savans médecins.

LES EAUX sont stimulantes, toniques, resolatives et purgatives. Elles conviennent dans tous les cas où il s'agit de modifier les fonctions perverses de l'estomac et des intestins; elles sont surtout préconi- sées dans les *engorgemens du foie et de la rate, l'hypocondrie, l'ictère, les hémorrhôides, les consti- pations opiniâtres, les maladies des voies urinaires et la goutte.*

L'air vif et pur de la contrée, les sites délicieux aux pieds des Montagnes du TAUNUS, le voisinage de belles Forêts, les promenades toujours variées, les distractions de la ville et de la campagne réunies ensemble, tout contribue à faire de HOMBURG un séjour privilégié, l'asile de la santé, du plaisir et du repos.

UN NOUVEL ÉTABLISSEMENT DE BAINS, édifice élégant et splendide, a été construit à côté même du CASINO. La Direction DES EAUX n'a rien négligé pour que tous les services y fussent conforta- bles et bien distribués, d'après le système Français.

Les beaux et vastes Salons du CASINO sont con- stamment ouverts et offrent au public les plaisirs et les divertissemens de tout genre, qui ont fondé la vo- gue et la renommée DES BAINS DE HOMBURG.
LE CASINO réunit: 1o. LE CABINET DE LEC- TURE, où la Société est admise à lire gratuitement les premiers et les meilleurs journaux de l'Europe, Français, Anglais, Allemands, Russes, Suédois, Bel- ges et Hollandais.

2o. LES SALLES DE CONSERVATION, DE JEUX de Commerce, de Roulette et de Trente et Quarante, ouvertes depuis onze heures du matin jusqu'à onze heures du soir; (LA BANQUE DE HOMBURG présente un avantage de CINQUANTE

POUR CENT sur les autres Banques des Bords du Rhin).
3o. LE CAFÉ RESTAURANT, LE DIVAN pour les Fumeurs, et le magnifique SALON à MANGER, où se tient deux fois par jour, à une heure et à cinq heures, la TABLE D'HÔTE servie à la Française.
4o. LA GRANDE SALLE DE BAL, où se don- nent sans interruption LES FÊTES ET LES CON- CERTS. Les Étrangers, qui fréquentent les Bains, reçoivent *des invitations gratuites* pour tous les Bals.
L'ORCHESTRE si renommé, que dirige Mr. CAR- BÉ, se fait entendre *trois fois par jour*, le matin aux Sources, l'après-midi dans les Jardins du CA- SINO, et le soir dans la Salle de Bal.

Les Amateurs DE LA CHASSE obtiennent, sur leur demande, des permis pour chasser sur une étendue de vingt mille hectares de plaines et de forêts, peuplées de gros et de petits gibier. On délivre aussi des permissions pour LA PÊCHE.

Un Service d'élégantes voitures et de chevaux de selle sont prêts à toute heure pour les excursions à la campagne et aux environs si pittoresques.

LA CITÉ NEUVE, si gracieuse et si coquettement bâtie, offre aux riches Familles étrangères des VILLA'S d'une habitation ravissante. Plusieurs grands et vastes hôtels et presque toutes les maisons particulières fournissent des logemens confortables et d'un prix modéré.

Chaque jour LES BAINS DE HOMBURG reçoivent de nouveaux hôtes; cette charmante et paisible résidence est, depuis neuf ans, *LE REN- DEZ-VOUS FAVORI* des Étrangers de distinc- tion de toute l'Europe.

DE ROB

B. LAFFECTEUR,

welke alleen geauthoriseerd is, geneest radikaal en in weinig tijds, de Dauwvorm (Dartres), de Klier- gezwellen, de Pijnen, de Bloedvloed, Rheumatismus, Sijphilis, Jicht, onlangs opgekome ne Afvloed, of welke tegen den Kopahu en de Insputtingen hard- nekkig blijven; zoo ook de nieuwe en veronderde Sijphilitische ziekten en welke aan het Kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan.

Prospectus gratis. Prijs: acht en een halve frank. — Te bekomen bij de voorname Apothekers.

Het afzetten van een been verhindert door de Zalf en Pillen van HOLLWAY.

Uittreksel uit eenen brief van den heer Smith woonachtig in de Capelstreet No. 69 te Dublin, god- dagteekend den 13den Maart 1850, aan den Profes- sor HOLLOWAY. Waarde heer, ik houde het voor eenen plicht, u en het publiek kennis te geven van eene bewonderenswaardige geneezing van mijn been door uwe Zalf en Pillen. Ik had namelijk, nu drie jaren geleden, eene zware wonde aan een been; ik raadpleegde deswegens de meeste bekende genees- en heilkundigen in deze stad, welke mij te kennen gaven, dat niets mijn leven kon redden, dan het afzetten van het lijdende deel. Toen werd mij door een ervaren geneesheer aangeraden, uwe Zalf en Pillen te gebruiken, waardoor mijn been binnen korten tijd is genezen en even sterk als vroeger is geworden.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 7.75, f 15.50, f 23.50; Potjes Zalf van f 0.90, f 2.10, f 3.30, f 8.15 f 15.90 f 23.90.

Zij op franco-aanvrage à contant te bekomen, bij den Heer F. ROMÉIJN, Fz., Depôthouder te Arnhem; alsmede te Londen, Strand 244, HOLLWAY'S Etablissement.

Burgerlijke stand.

CULENBORG:

Van 28 april tot en met 4 mei.

Gehuwd: T. Stigters met C. M. van Offeren. — D. Copier met J. Seelen. — A. de Haas met M. H. Koenders. — H. van Dam met C. E. de Wolf.

Bevallen: Geene.
Overleden: G. van der Linden, 30 j. — A. van der Hoeft, 43 j. — A. van Kleef, wed. S. J. van Stralen, 68 j. — Doodgeb. D. van L. Spithoven.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 mei 1 El 7 Palm 6 Duim; gew. 0 D. gev. 6 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.